

Cách thức nghiên cứu một vấn đề văn học dân gian

Xác định mục đích nghiên cứu

Khái niệm

Mục đích nghiên cứu là trạng thái mong muốn có được sau khi tiến hành tìm cách nghiên cứu, giải quyết vấn đề. Mục đích thường giải quyết, làm rõ những góc khuất, những điều chưa rõ hoặc những mâu thuẫn có trong “vấn đề”. Cũng có khi, mục đích là tìm ra cái mới, cái độc đáo trong những vấn đề rất quen thuộc. Chẳng hạn, mục đích của bài nghiên cứu về tục ngữ nêu trên là phát hiện ra đặc điểm về hình thức và nội dung của tục ngữ.

Ví dụ

Đề tài đã xác định vấn đề nghiên cứu	Mục đích nghiên cứu
1) Vẽ một đặc điểm hình thức của tục ngữ: cách gieo vần.	Tìm hiểu hình thức của tục ngữ qua cách gieo vần.
2) Nghệ thuật so sánh, ví von trong những câu hát dân gian than thân.	Tìm hiểu tác dụng của nghệ thuật so sánh, ví von trong những câu hát dân gian than thân
3) Hiện tượng truyền thuyết hoá/ thần thoại hoa trường hợp Sơn Tinh, Thuỷ Tinh.	Giải thích nguyên nhân tạo hiện tượng truyền thuyết hoá/ thần thoại <u>hoá</u> trong truyện dân gian – qua trường hợp Sơn Tinh, Thuỷ Tinh.
4) Cái kết có hậu trong truyện cổ tích thần kỳ.	Lý giải ý nghĩa của cái kết có hậu trong truyện cổ tích.
5) Cách nói ngược trong bài ca dao đồng dao Sang tuần tháng Sáu giá chân...	Tìm hiểu tác dụng của hình thức nói ngược đối với nội dung trong bài ca dao Sang tuần tháng Sáu giá chân...

Đề tài đã xác định vấn đề nghiên cứu	Câu hỏi nghiên cứu	Giả thuyết nghiên cứu
...

Lưu ý

Từ mục tiêu nghiên cứu, bạn phải thiết lập một hệ thống các luận điểm lập thành đề cương nghiên cứu. Để các luận điểm không bị lạc đề và trùng lặp, bạn cần đặt câu hỏi nghiên cứu và giả thiết nghiên cứu. Hai yếu tố này giúp cho bạn xây dựng các luận điểm nghiên cứu một cách chặt chẽ, có trọng tâm. Câu hỏi nghiên cứu thể hiện những hình dung của bạn về vấn đề cốt lõi cần giải quyết. Giả thuyết là một kết luận giả định về bản chất của vấn đề do bạn đưa ra để chứng minh (nếu nó đúng) hoặc bác bỏ (nếu nó sai). Với những đề tài có tính văn đề, bạn dễ dàng đặt câu hỏi, và từ câu hỏi mà nêu giả thuyết nghiên cứu. Tham khảo xây dựng đề cương theo bảng

